

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Overijse, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

Sint-Egidiuskerk Groot-Bijgaarden (Bron: www.kerknet.be)

Werkten mee aan dit nummer

Jan Erkelbout, Marcel Leys

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Activiteiten	2
Openingstijden documentatiecentrum	3
Volkstelling van 1702 in Westelijk Vlaams-Brabant	3
Sint Egidius van Groot-Bijgaarden	4
Gezocht: nazaten van Jan Van Eyck	5
Verspreiding familienamen in Frankrijk	5
Uyt den Broode	6
Dilbeekse kastelen	6
Interessante websites	12
Koopjes	12
Scheningen	12
Vraag en antwoord	12

ACTIVITEITEN

BELANGRIJK BERICHT

Omdat de capaciteit van ons vergaderlokaal beperkt is en omwille van de steeds toegenomen belangstelling voor onze lezingen vragen wij u zich **steeds vooraf in te schrijven** en uw aanwezigheid te bevestigen.

Mocht u, omwille van welke reden ook, toch niet aanwezig kunnen zijn na inschrijving gelieve dit dan ook te laten weten zodat we eventuele personen op de wachtlijst kunnen toelaten.

* * * * *

Woensdag 13 november 2019 om **20.00 uur** brengt **Geert Gruyaert** zijn lezing **“De Adel binnenste buiten”**. Hoe is de adel ooit ontstaan... van de vroege middeleeuwen tot heden. Geert Gruyaert al het hebben over de adel met vragen als: waar woonden zij, wat deden zij of wie waren zij? Op deze lezing gaat hij dieper in op het dagelijkse leven van de adel en hun personeel. Er wordt stilgestaan bij de heraldiek (wapenkunde), de jacht, de zomerverblijven en het huidig patrimonium, de adellijke titels of de gebruiken. Maar ook historisch wordt bekeken hoe de adel zich ontwikkelde, van bij de Romeinen, in de Middeleeuwen en verder in de Spaanse en Oostenrijkse periode. Ook de afschaffing van de adel na de Franse republiek komt aan bod en de herinvoering door de Belgische staat. Dus ook de Belgische adel op vandaag komt aan bod. Deze lezing wordt geïllustreerd met een 200-tal afbeeldingen via een PowerPointpresentatie.

OPGEPAST! Deze lezing heeft plaats in het Auditorium, Kasteel Lamotte, Lumbeekstraat 20 te 1700 Sint-Ulriks-Kapelle.

Omwille van organisatorische redenen vragen wij u **uw aanwezigheid te bevestigen voor 5 november 2019** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

!!! SCHRIJF TIJDIG IN – DE PLAATSEN ZIJN BEPERKT !!!!

Woensdag 11 december 2019 om **20.00 uur** is het woord aan onze leden. Het wordt een **Genealogische gespreksavond** waarop jullie je opzoekingen kunnen voorstellen en uitwisselen met andere genealogen. Laat ons die avond kennis maken met je merkwaardige vondsten en de onopgeloste mysteries in je familiegeschiedenis. Welke archieven heb je bezocht en welke kan je ons aanraden. Heb je vragen ? Werk je met een genealogische programma ? Of anders gesteld we willen onze collega's genealogen beter leren kennen
Breng uw documenten en kwartierstaten mee. Specifieke vragen kunnen best reeds vooraf doorgegeven worden via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be
Ook zeer interessant voor beginnende genealogen !

Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.
Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

DOCUMENTATIECENTRUM

Het **documentatiecentrum** van FV regio Dilbeek vzw, gelegen op de eerste verdieping van het "Schoolmeestershuis" (rechts van het Pampoelhuis en voormalig gemeentehuis), Gemeenteplein te Groot-Bijgaarden (Dilbeek), is open elke 2^e donderdag van de maand van **20.00 tot 22.00 uur** en elke 4^e zaterdag van de maand van **10.00 tot 12.00 uur**.

Voortaan kan u ook terecht voor uw opzoekingen in ons documentatiecentrum op de 1^e maandag en de 3^e maandag van de maand van **09.00 tot 11.00 uur** echter **alleen op voorafgaandelijke afspraak** bij Alfons Depester
via e-mail alfons.depester@skynet.be

Openingstijden

maandag 4 november 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 14 november 2019 van 20 tot 22 uur
maandag 18 november 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 23 november 2019 van 10 tot 12 uur
maandag 2 december 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 12 december 2019 van 20 tot 22 uur
maandag 16 december 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 28 december 2019 van 10 tot 12 uur

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 2,00 euro.

VOLKSTELLING VAN 1702 IN WESTELIJK VLAAMS-BRABANT

De Volkstelling van 1702 in westelijk Vlaams-Brabant

Het boek geeft de volledige transcriptie van de telling van 1702 in westelijk Vlaams-Brabant. Het is een vervolg op de uitgaven "De telling van 1702 in oostelijk Vlaams-Brabant" (2014) en "De telling van 1702 in Brussel en omgeving" (2018).

De inleiding situeert het geheel. Achteraan volgt een index op de persoonsnamen en een index op de beroepen.

Auteur(s): Herman Swinnen (redacteur)

Aantal pagina's: 600

Bestelinformatie:

Tijdens de intekenperiode die loopt tot 15 november bedraagt de prijs 40 € voor iedereen.

Na 15 november wordt dat 40 € voor FV-leden en 50 € voor niet-leden.

Verzendkosten 8 €.

Bestellen op e-mail info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be en betaling van het verschuldigde bedrag op rekening BE69 7510 0154 6178 van FV Regio Dilbeek.

Meer informatie over bestelling en eventuele afhaling op de website

<http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

SINT EGIDIUS VAN GROOT-BIJGAARDEN

Waarom is Sint-Egidius de patroonheilige van Groot-Bijgaarden?

Circa alle bezoekers aan ons informatiecentrum zoeken informatie over hun familie. Maar af en toe krijgen we een andere vraag te horen. Zo wou mevrouw Van Laethem uit Groot-Bijgaarden graag weten waarom de plaatselijke kerk aan Sint-Egidius is gewijd, en bijvoorbeeld niet naar de plaatselijke Wivina?

Een vraag van tien punten, vindt u ook niet?

Wonderwel konden we het antwoord snel vinden in onze bibliotheek. En dat antwoord is al zo verrassend dan de vraag zelf.

“**Egidius is latijn voor Gillis.** Deze heilige zou geleefd hebben als monnik in Zuid-Frankrijk en er een klooster gesticht. Deze stad is later dan ook Saint-Gilles genoemd. Deze monnik is nooit in het noorden geweest, dus zeker niet in Groot-Bijgaarden.

We moeten het antwoord dus elders zoeken.

Iedereen kent wel het kasteel van Groot-Bijgaarden. Op die plaats staat al zeer lang een kasteel. Arnulf II was er tussen 1100 en 1157 woonachtig. Hij noemde zich dan ook **Arnulf van Bijgaarden** (de Bigard).

Rond 1095 hoorde hij van de oproep van paus Urbanus II tot een **Kruistocht** (eerste).

Samen met veel andere Vlaamse en Brabantse notabelen ging hij op tocht. En zo belandde hij in die stad Saint-Gilles in Zuid-Frankrijk (Languedoc-Roussillon).

Ze werden er gezegend (door de paus?) en beloofden allen een kapel te wijden aan Sint-Gillis wanneer zij na de verovering van het Heilig Land veilig thuis zouden komen.

Arnulf overleefde dit avontuur en hield zijn woord. Hij bouwde een kapel in de buurt van zijn kasteel en wijdde deze aan Sint-Gillis.

Men kan zich afvragen of dan alle kerken en plaatsnamen, genoemd naar Sint-Gillis, dateren uit die tijd?”

Bibliografie : Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw – Deel VI – 1967 – J. Verbesselt

Jan Erkelbout

GEZOCHT: NAZATEN VAN JAN VAN EYCK

Gezocht: nazaten van Jan van Eyck

Sinds de voltooiing van het altaarstuk 'De aanbidding van het Lam Gods' van de gebroeders Jan en Hubert van Eyck in 1432, zijn miljoenen bezoekers van over de hele wereld naar Gent gereisd om het te bewonderen. Nochtans hebben we met zijn allen meer dan 400 jaar niet naar de echte 'van Eyck' gekeken, maar naar de vele lagen overschilderingen bovenop het échte werk. In 2020 komt het gerestaureerde altaarstuk eindelijk terug thuis in de Sint-Baafskathedraal in Gent. Redenen genoeg om een uitgebreid 'van Eyck'-jaar te organiseren. Om dit feest extra luister bij te zetten zijn Toerisme Vlaanderen en Histories op zoek naar (verre) nazaten of verwanten van de gebroeders van Eyck. Misschien ken je wel een buurman, vriend of collega die familie is van deze Vlaamse Primitief? Interesse of vragen? Alle hulp is welkom! Mail Dominique Barri via dominique.barri@historiesvzw.be.

Bron: Histories, nieuwsbrief 8, 2 oktober 2019

VERSPREIDING VAN FAMILIENAMEN IN FRANKRIJK

Verspreiding van familienamen in Frankrijk

Via de website www.familienaam.be kan je gemakkelijk nagaan in welke regio in België een familienaam voorkomt.

Zo bestaat er ook een gelijkaardige websites in Frankrijk.

Een eerste is

www.nomdefamille.eu

Probeer altijd zeker verschillende schrijfwijzen. Onderaan zie je in kleine letters in hoeveel gemeenten de naam voorkomt. De exacte naam van de gemeente kan je niet vinden. Maar het 'bolletje' geeft wel een richting waar moet gezocht worden.

Opgelet! In tegenstelling met de Belgische website is deze Franse site niet opgebouwd uit gegevens van de Burgerlijke Stand, maar wel met gegevens van telefoonboeken uit de jaren 1990. Het is een initiatief uit Italië, dus vermoedelijk bestaat er ook een dergelijke website voor Italië.

Bij de bijgevoegde indexen staat ook een index van de langste familienamen in Frankrijk. Ongelooflijk, maar de familie Kapoulanokopolotichevalovig bestaat wel degelijk in Frankrijk.

De zoekmachine vindt één telefoonnummer ergens in Picardië.

Wil je écht weten in welke gemeente je moet zoeken kan je terecht bij

www.geopatronyme.com

Onderaan vind je zelfs een link naar de akten.

Ook op deze site vinden we enkele merkwaardige lijsten. Zo ook een lijst van verdwenen namen. In het département du Nord zijn het natuurlijk heel wat Vlaamse namen die verloren gingen.

In een andere lijst vinden we 'foute' namen. Zo mag ik hopen dat u niet op zoek bent naar de heer Zizi, Cocu of Têtevide. Of naar mevrouw Caca, Pipi of Frigide.

Laat u nooit meer zeggen dat genealogie een humorloze hobby is!

Jan Erkelbout

UYT DEN BROODE

Uyt den Broode. Emancipatie-akten uit Vlaams- en Waals-Brabant, 1581-1615

Door een kind "uyt den broode te doen" of te emanciperen, kwam een er einde aan zijn minderjarigheid en werd het onttrokken aan de verantwoordelijkheid van de ouders. Uit het hele Hertogdom kwamen gezinnen naar Leuven om die overgang te laten registreren. In deze studie brengt Jan Caluwaerts een overzicht en analyse van al de emancipatie-akten, geplukt uit de registers van de willige rechtspraak van de stad Leuven, dit in een welgekozen periode van 35 jaar. We vinden in deze akten een volledige gezinssamenstelling, de vermelding van hun woonplaats en vaak de vermelding van een oudere generatie. De gezinnen kwamen uit heel Brabant, het kerngebied omvat het Hageland, Midden-Brabant en Waals-Brabant, maar niet zelden kwamen ze van veel verder. In de periode tussen 1581-1615 gaat het om een 4200-tal akten, daarmee kunnen we de brug slaan tussen personen vermeld in de parochieregisters en verder liggende generaties én archiefbronnen. Een genealogisch instrument voor het hele hertogdom Brabant.

Auteur(s): Jan Caluwaerts

Bestelinformatie: 60 euro (excl. 6 euro verzending) eur.

Te bekomen na storting op rekeningnummer BE02 0635 5130 0040 van Jan Caluwaerts, Leuven.

DILBEEKSE KASTELEN

Over de Dilbeekse Kastelen.

“Hun oorsprong gaat verloren in de nacht der tijden” De geschiedenis en de oorsprong van de Dilbeekse kastelen en de verdeling van de goederen, is één lappendeken. Naargelang de bron die we raadplegen, worden verschillende adellijke takken vermeld.

Een van de machtigste families was voorzeker die van de Heren van Sotteghem. Het was een machtige familie uit het Gentse. Gerard van Sotteghem blijkt de eerste gekende voorvader te zijn. Zijn zuster Renilde (of nicht?) huwt met Volkaert II van Aa. Meteen is een band gelegd tussen de “van Sotteghems” en de “van Aa”. Daarenboven waren de van Aa’s verwant met Brussel. Te begrijpen dat ze eigenaar waren van het grootste deel van het Dilbeekse grondgebied. Eigenaardig is wel dat de auteur van het boek “Anderlecht door de Tijden Heen” van G. Van den Berghe, nergens spreekt van de familie van Sottehem. Het waren nochtans milde schenkers : de abdij van Groot-Bijgaarden kreeg de gronden Hongersveld en Elegem. Zij schonken het Neerhof aan de abdij van Vorst, verkochten heel wat van hun goederen om deel te nemen aan de Kruistochten, maar verloren een deel van hun vermogen door zich borg te stellen voor de uitvoering van het verdrag met Frankrijk na de Guldensporenslag. A. Wauters en J. Verbesselt schenken daar wel veel aandacht aan.

Een eerste afsplitsing komt er als Singer, tweede zoon van Volkaert, huwt met een familielid van Crainhem. Door uitsterven van de mannelijk erfgenamen gingen de goederen over naar de

Heerlijkheid Crainhem. De van Sotteghems hadden een “tiende”(dîme) afgestaan aan de abdij van Dileghem (*heerlyckheyt in Dilbeke*)

Ze verkochten het later aan bisschop Henri de Berghes van Kamerijk. Dat blijkt dus het domein te zijn geweest van het latere Groot Kasteel.

Een tweede veel belangrijker splitsing gebeurde toen Mathilde van Aa huwde met Diederik I van Walcourt. Dat werd meteen een zeer machtige tak. Maar door een gerechtelijke fout van een vazal van Walcourt, een zekere Blanckaerd, werden de goederen van Walcourt verbeurd verklaard en aan Gaasbeek toegewezen. De andere tak ,met aan het hoofd Leo ,neef van Mathilde, vestigden zich elders .Zij hadden nog aanzienlijke goederen in Dilbeek en omliggende gemeenten. Volgens mij waren zij de bezitters van het Klein kasteel van Dilbeek met hun vazallen de”Ridders van Dielbeke”, die het “Klein Kasteel” bewoonden. Uiteindelijk werd de heerlijkheid in 1758 gekocht door Thomas Schockaert van Gaasbeek. Noteer dat heel wat Brusselse notabelen ,meestal vazallen van deze machtige families, goederen hadden of beheerden ,in onze gemeente.

Het ging meestal om gronden waar witte Lediaanse zandsteen kon uitgegraven worden. De Lediaanse zee kwam miljoenen jaren geleden tot in Brussel (Dudenpark), en zette in onze streken zand en visgeraamten af ,waaruit die zandsteen ontstond.

We kennen meerdere steengroeven in Dilbeek : de grote gleuf in het park; de Wolfspuiten; de putten in het domein van Moeremans (Hof ter Putte) ;de verdwenen groeven achter dit domein de Helle, nu de Bloemendalwijk ;de groeven op de grens, juist naast de instelling Scheutbos (waaruit de stenen voor de gewezen kapel van de paters van Scheut); De Poel in Itterbeek (kerk van Itterbeek) enz..

Samengevat kunnen we dus stellen dat het grootste deel van het Dilbeekse grondgebied in handen was van de familie van Sotteghem (verwant met van Aa).Dat de abdij van Groot-Bijgaarden meerdere gronden bezat, die bewerkt werden door hun pachthoven : Hongersveld, Elegem, hof ter Smissen, Careelblock , de Wolsemhoeve e.a. Daarenboven bezaten de Bisschoppen van Kamerijk het Groot Kasteel, dat zij jarenlang gebruikten als residentie tijdens de moeilijkheden in Kamerijk. Zij waren zeker ook de bezitters van meerder steengroeven : denk aan de gleuf in het park, de Wolfspuiten, de Putte (Moeremans), de Helle (nu Bloemendal en omgeving) De Steenpoel enz. Rechtskundig erkende Dilbeek de schepenbank van Itterbeek, die zelf afhankelijk was van Gaasbeek. Zoals reeds gezegd, één grote puzzel.

Het Alenatorentje.

In het midden van de vijver kennen we het Alenatorentje. Het is het enige overblijfsel van een middeleeuws kasteel, dat destijds door Jaak Decroy , bisschop van Kamerijk, werd verbouwd en versterkt tot een burcht. In de volksmond kreeg het de naam “Alenatorentje”

Wat geschiedenis: Wellicht was de oorsprong van het Groot Kasteel , het bouwen in 1324, in opdracht van Otto II van Craainem, van een groot pachthof op de locatie van het huidige torentje. Dat werd versterkt met palissaden en omringd door grachten .Notabelen in die tijd woonden in dergelijke landbouwbedrijven en niet in burchten. Otto II was tevens heer van Kester. Het werd bewoond door zijn vazal Stoutecraen. Deze Stoutecraen bezat een huis in Brussel op de Kolenmarkt. In Dilbeek was er vroeger een Stoutecraens Viver, gelegen op de hoek Kasteelstraat en de Spanjebergstraat (Gebouw aan het einde van het steegje tussen de nrs 3&5 van de Kasteelstraat en de nieuwbouw op de hoek van de Spanjebergstraat-zie kaart onderaan). Wellicht door huwelijk kwam het in het bezit van *Dierick I van den Heetvelde*. Deze was in 1359 en 1367 schepen van de stad Brussel en van 1363 tot 1366 Stadshouder van deze stad .De familie *van den Heetvelde* kwam eveneens uit de streek van Kester-Gooik. We weten dat zij o.a. steengroeven opkochten in onze streek.

Dierick I was gehuwd met Elza van der Noot . Zij hadden acht kinderen waaronder Dierick II. Deze werd ridder geslagen in 1397 en werd schepen van de stad Brussel. Zijn drie dochters zullen zijn goederen in 1415 verdelen. Zijn dochter Johanna huwde met ridder Jan van Boxhoren ,maar werd weduwe in 1435, zonder nakomelingen. Haar zuster Aleyt zou het geslacht verder zetten. Haar man Willem van Assche viel in ongenade en werd in 1421 onthoofd. Ze hadden twee kinderen, Willem die stierf zonder nakomelingen en Aleydis ,die een zoon Willem had. We weten dat Aleydis en haar zoon Willem nog op het kasteel leefden in 1484. Via Paul Mariën staan ze hun goederen af aan Nicolas Van Nispen, gevolmachtigde van Hendrick de Berghes, Bisschop van Kamerijk. De Bisschoppen van Kamerijk hadden voorheen al bezittingen in Dilbeek gehad (akten uit 1292 en 1478 vermelden dat – Inventaris Kapittel van Anderlecht) Blijkbaar was het kasteel een privébezit van deze bisschop. Een eigenaardig document in het Leuvense stadsarchief (Arch Ville Louv.N°7791 F°51 en volgend) vertelt ons : *“Op 28.08.1506 schenkt Hendrick de Berghes ,bisschop van Kamerijk, het Kasteel van Dilbeek ,samen met zijn aanhorigheden, en een huis in Brussel, gekend als ’t Huys van Camerijck in de Guldenstrate, aan Jacques de Croÿ bisschop van Kamerijk, en dat omdat hij deze goederen had laten herstellen met het geld van de kerk van, Kamerijk”* Hendrick de Berghes had in 1491 al de Heerlijkheid van Dileghem in Dilbeek opgekocht. Aan beide heerlijkheden waren rechtbanken verbonden. Hendrick van Berghes had op een bepaald ogenblik Erasmus in dienst als secretaris. Jacques de Croÿ ,die als bisschop van Kamerijk, nu eigenaar was van het Dilbeekse kasteel, liet dit uitbouwen tot een versterkte burcht met vier torens en een slottoren. Hij had de opvoeding op zich genomen van zijn neven (en later opvolgers) Willen en Robert en door bemiddeling van Erasmus werd J.L.Vivers, beroemd humanist, aangesteld als hun leraar.

Op 22 januari 1515 kwam Keizer Karel en Margareta van Oostenrijk op bezoek in Dilbeek. De familie de Croÿ behoorde immers tot de hoogste Europese adel. Zij stammen af van de Koninklijke familie van Hongarije, waren verwant met de koningshuizen van Oostenrijk, Duitsland, Luxemburg en Nederland. Zij waren de voorlopers van de Hertogen van Bourgondië, waarvan een zijtak in België gekend is als de familie Arenberg. Maar Jacques de Croÿ kon zijn ambt in Kamerijk pas in 1509 uitoefenen, omdat de bevolking een concurrent, Robert de Melun steunden. Alleen een gewapende tussenkomst van Keizer Maximiliaan bracht de rust terug. Hij stierf in Dilbeek in 1516 en werd later in Kamerijk begraven. Zijn goederen kwamen terecht bij Karel de Croÿ en zijn broer Antoine, heer van Sempy, die ze hadden verkregen van Maximiliaan van Hornes, om er levenslang van te genieten. Hun twee neven hebben het kasteel van Dilbeek later ter beschikking gesteld van hun familielid, Jacques III de Croÿ ,heer van Sempy, die in 1538 huwde met Anna van Hornes, heer van Gaasbeek. Hij verbleef in Dilbeek tot 1557.

In 1582 werden de bezittingen van Kamerijk verbeurd verklaard door de Hertog van Alencon, omdat Kamerijk de zijde van de vijand had gekozen. Na de oprichting van het bisdom Mechelen hadden de bisschoppen van Kamerijk geen belang meer in de goederen van Dilbeek en verkochten in 1608 het kasteel aan Lodewijck Clarisse, Heer van Berchem St. Agatha en in 1630, stadhouder van Antwerpen. Hij werd Ridder geslagen in 1632 Vermoedelijk was het de Bisschoppen van Kamerijk niet alleen te doen om de geestelijke en rechterlijke ,macht, maar vooral om de omliggende gronden. Professor M.de Waha van de ULB, beweert dat de oorsprong van Dilbeek niet alleen agrarisch is (zoals die van de meeste omliggende dorpen) maar ook industrieel. Als industrie haalt hij de uitbating en verwerking van de steengroeven in de streek aan. Witte kalksteen uit het Lediaan (soms Balegemse steen genoemd) werd hier uitgegraven en ter plaatse verwerkt. Deze steen had het kenmerk zeer zacht te zijn bij het opgraven. Hij kon makkelijk bewerkt worden en werd pas daarna, door de blootstelling aan de open lucht, steenhard. Ingevolge schuldvorderingen op de goederen van Clarisse, door de Antwerpse ridder, Jan-Baptiste Cachiopin de Laredo , werd het kasteel van Dilbeek en de

omliggende goederen aangeslagen en verkocht in 1652 ten voordele van de schuldeiser. Hij verkocht het niet lang daarna aan den hertog Karel, IV van Loreinen, die het aan zijn dochter Anna, prinses van Lillebonne schonk. Na de dood van Anna werd het kasteel bij decreet van de Raad van Brabant, in 1692 te koop gesteld . Het was haar broer die het kasteel kocht. De schepbank van Itterbeek bevestigde in 1694 diens eigendom. Inmiddels was Lodewijk XIV bezig met het heroveren van onze gewesten.

Vanaf 1684 werden in onze streken alle pachthoven, burchten en huizen van enige betekenis ,door de Fransen, platgebrand..De Fransen pasten hier de techniek van de verschroeide aarde toe. Daaronder ook onze kastelen ,waaronder ‘t Klein- en Groot kasteel. In 1695 werd Brussel beschoten. De heropbouw begon pas na 1700. Vandaar dat wij op onze meeste oude pachthoven ,data terug vinden van na 1700 , maar hun oorsprong dateert van veel vroeger.(Neerhof, Hongersveld, Hof te Elegem...) Prins Vaudemont, die meestal in Parijs aan het hof van Philip V vertoefde, achtte het niet nodig het kasteel na de brand, te laten heropbouwen.

In 1714 verkocht hij de ruïnes aan Jan-Bathasar Malo, die de drie gedeeltelijk afgebrande torens liet afbreken en het deel tussen de twee overgebleven torens liet restaureren. Hij liet tevens de mooie beukendreef (Alenalaan) aanleggen. **Marie-Pétronille Vandenbroeck** werd weduwe in 1716. Zij stond haar rechten af aan Graaf van Tirimont,heer van Gaasbeek. Maar haar enige zoon **Hendrik Malo**, bleef in het bezit van het kasteel. Daar deze kinderloos stierf had hij als erfgenaam Jan Goswin Vandenbroeck aangewezen. **Jan Goswin Vandenbroeck** bleef niet lang eigenaar van het kasteel. Door een familieovereenkomst in 1787, kwam zijn zuster,**Marie-Helene-Jozefien Vandenbroeck** in het bezit het kasteel. Zij was gehuwd met **Philip-Gaspard de Burbure**. Ze verkochten het kasteel op 16 maart 1805 aan **Jean-Bernard de Viron** (1764-1834).Deze werd in 1822 tot de adelstand verheven door Z.M.Willem I van Nederland.

Het is diens zoon **Baron Théodor de Viron de Diéval** die het kasteel in 1863 liet afbreken met uitzondering van de oostertoren ,in de volksmond het “Alenatorentje” genaamd . Sinds 1862 was hij immers bezig een nieuw kasteel te bouwen, Hij gaf opdracht aan architect Jean-Pierre Cluysenaar het indrukwekkende kasteel te ontwerpen.

Het nieuwe kasteel is klaar en de familie de Viron zal er nu winter en zomer verblijven . Baron Theodore de Viron is gemeenteraadslid van Dilbeek van 1864 tot 1872. Zijn zoon **Baron François (Frantz) de Viron**, 1859-1926, bewoont het kasteel maar koopt op 6 september 1906 het kasteel van Biron.(Ardennen)

Het kasteel werd in 1912 door de familie de Viron verlaten en het werd tijdens de Eerste Wereldoorlog bezet door de Duitsers. In 1923 kocht de gemeente het kasteel met aanhorigheden en park van baron Frantz de Viron; zijn broer Robert was burgemeester van Dilbeek tussen 1913 en 1929. (Woonde op het kasteel van Elegem) De gemeente zal er vanaf 1924 het gemeentehuis in onderbrengen.

Kaart van De Dyn 1633 van de bezittingen van de Abdij van Vorst in Dilbeek

Klein kasteel volgens De Dyn (links) en Laurin (rechts)

Hof te Putte

**Als er bladnummers zijn opgegeven zijn dat die van de oorspronkelijke uitgave van A. Wauters, Histoire des Environs de Bruxelles – 1855.*

***Inventaris Bouwkundig Erfgoed.*

Tekst en fotoarchief Marcel Leys (2018)

In onze volgende nieuwsbrieven volgen: Het Klein Kasteel en Lijst van de bezitters en/of bewoners van het Groot Kasteel.

INTERESSANTE WEBSITES

De Belgische pers van de Grote Oorlog

De online collecties van Belgische kranten uit de Eerste Wereldoorlog.

Een onuitputtelijke en waardevolle bron!

<https://belgianpressfromthegreatwar.be/nl/>

KOOPJES

Vlaamse Stam

Ik heb alle boekjes van de Vlaamse stam van 1974 tot 2014, = +/- 39 jaargangen, die ik wil weg doen in 1 lot, de prijs ervan valt te bespreken.

Interesse? Neem contact via casimirdr@hotmail.com

Ingezonden door De Ridder Francis

SCHENKINGEN

Schenkeningen zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum te Groot-Bijgaarden!

Rouwbrieven/bidprentjes

Henri Vander Elst(Lennik), Geert D' Hondt (Vilvoorde)

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen **altijd** sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

